

Bergen, 13.06.2019

Innspill Avgrensa høring – kommuneplan Kvam Herad

Forumet leverte uttale til Kvams kommuneplan i forrige runde som begrenset seg til planens foreslåtte utvidelser og nye lokaliteter for akvakultur. Spesielt lokaliteten ved Kvamsøy ble omtalt. Lokaliteten er flyttet og det er utarbeidet en konsekvensutredning som konkluderer med at foreslåtte endringer vil bidra til ytterligere negative konsekvenser for sårbare populasjoner av sjøaure og laks. Endringene som er gjort gjør lite for å avbøte de utfordringene vi pekte på i vår tidligere innspill slik at vårt innspill av 26.06.2018 står fremdeles¹: «FNF Hordaland mener derfor at det ikke er tilrådelig med videre vekst i lakseoppdrett i Hardangerfjorden, inklusiv Kvam herad, før man får oppdrettsindustrien over i et produksjonsregime som ivaretar miljøet på en langt bedre måte enn det dagens åpne merder gjør. Den nye kommuneplanen bør derfor legge til rette for utvikling og vekst av oppdrettsindustrien i heradet ved bruk av ny og miljømessig oppdrettsteknologi.»

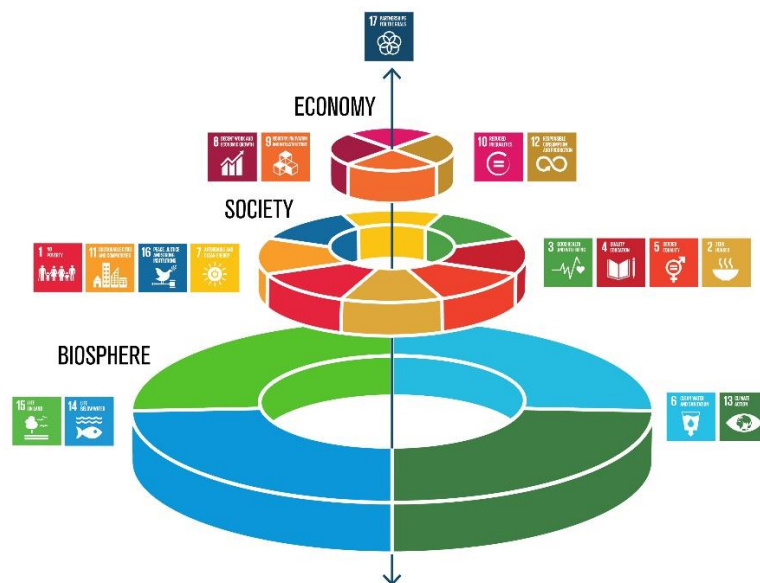
Oppdaterte Nasjonale forventinger til kommunal plan

14. mai publiserte Kommunal- og moderniseringsdepartementet oppdaterte nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging, her understrekes det på ny at bærekraft er nøkkelordet; «Regjeringen har bestemt at FNs 17 bærekraftsmål. Som Norge har sluttet seg til, skal være det politiske hovedsporet for å ta tak i vår tids største utfordringer, også i Norge. Det er derfor viktig at bærekraftmålene blir en del av grunnlaget for samfunns- og arealplanleggingen.» Regjeringen forventer fortsatt at kommunene skal sette av tilstrekkelig areal til ønsket vekst i oppdrettsnæringen, MEN det må være vekst som også ivaretar miljøhensyn.²

¹ <http://www.fnf-nett.no/file=16655>

² <https://www.regjeringen.no/contentassets/cc2c53c65af24b8ea560c0156d885703/nasjonale-forventninger-2019-bm.pdf>





Figur 1: Bærekraft som en bryllupskake og ikke en pai.³

Ofte har de ulike aspektene ved bærekraft blitt omtalt som likestilte og nærmest frittstående, og at bærekraft var noe man lette etter der hvor sosial, økonomisk og miljømessig bærekraft overlappet. Det som er viktigst med bryllupskaken er at den endrer måten vi ser og tenker på utvikling, nå må vi tenke utvikling i en verden hvor økonomien er verktøyet som samfunnet nyttiggjør seg av for å utvikle samfunnet innenfor planetens tålegrenser.

Konsekvenser av akvakultur

I tillegg til det lakselusbaserte trafikkløssystemet så er rømt oppdrettslaks den viktigste, ikke avklarte, påvirkningsfaktor for ville laksefisk. Genetisk innblanding er vurdert som den største trusselen for villaks i Norge av Vitenskapelig råd for lakseforvaltning (gitt av figur 11. i konsekvensvurderingen).

Kvam herad sine sjøområder er som nevnt i konsekvensvurderingen lokalisert i landets eneste røde produksjonsområde. Det betyr at man i utgangspunktet ikke skal øke produksjon. Konklusjonen i Utredningen av kommuneplanens endringer for Akvakultur datert 28.02.2019 peker på at en utvidelse av avsatt areal til akvakultur med 30%, fra 2,4 til 3,1km², vil ha konsekvenser som er negativ for bestandssituasjonen av laks og sjøaure som i utgangspunktet er sårbare bestander. Dette baseres særlig på at utvidelsene sannsynligvis vil bedre kårene for rømming og lakselus. To faktorer som den samme vurderingen påpeker at plan og bygningsloven IKKE gir kommunen hjemmel til å regulere eller legge restriksjoner på akvakulturformål som vil forhindre hendelser med rømminger, eller driftsrestriksjoner på anlegg for å regulere lakselus.

Når kommunen skal utarbeide en kommuneplan som etterlever formålsparagrafen til plan – og bygningsloven: «Loven skal fremme bærekraftig utvikling til beste for den enkelte, samfunnet og framtidige generasjoner» og samtidig følge statlige forventninger ved å tilrettelegge tilstrekkelige

³ <https://www.stockholmresilience.org/research/research-news/2016-06-14-how-food-connects-all-the-sdgs.html>



areal for vekst for næringen⁴ finnes det kun et alternativ og det er å sette bestemmelser som sikrer at utvidelser og nyetableringer av akvakultur kun gjøres dersom de ikke bidrar til økt samlet belastning for anadrom fisk med spesielt hensyn til lakselus og genetisk innblanding. Viser til blant annet Osterøy kommune som har implementert bestemmelser som går på utslipp da deres største utfordring er tilførsel av organisk materiale med påfølgende oksygenreduksjon⁵.

Dersom kommunen vurderer at man ikke har hjemmel til å innføre slike bestemmelser er alternativet og ikke legge til rette for ytterligere akvakulturlokaliteter.

Vh
Ørjan Sælensminde
Forum for natur og friluftsliv Hordaland

FNF Hordaland er et samarbeidsforum for natur- og friluftsansjoner i Hordaland, som arbeider for å ta vare på natur- og friluftsanserene i fylket. Per i dag er det 10 ansjoner tilsluttet FNF Hordaland: Bergen og Hordaland Turlag (DNT), Naturvernforbundet Hordaland, Norges Jeger- og Fiskerforbund Hordaland, Bergen og Omland Friluftsråd, Norsk Ornitologisk Forening Hordaland fylkeslag, Hordaland fylkeskystlag, Norsk Botanisk Forening Vestlandsavdelingen, Syklistenes Landsforening Bergen og omegn, Voss Utferdslag (DNT) og Voss Kajakklubb. Sammen representerer ansjonene rundt 39.000 medlemmer i fylket.

Elektronisk kopi

Hordaland Fylkeskommune
Fylkesmannen i Vestland

⁴ <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/lover-og-retningslinjer-for-planlegging-og-ressursutnyttning-i-kystnare-sjoområder/id2616581/sec3>

⁵ [Se vedlegg 1](#)



Vedlegg 1 – Utdrag bestemmelser Kommunedelplan sjø og strandsone Osterøy Kommune

Osterøy kommune <https://www.osteroy.kommune.no/siteassets/innhald/plan-bygg-og-eigedom/planar/kommunedelplanar/sjo-og-strandsone-2015-2025/foresegner.pdf>

1.17 «Det er ikkje tillate å leggja vassdrag eller bekkar i røyr. Vegframføring over bekk eller vassdrag eller andre tiltak som kan få innverknad på vassdrag skal gjerast slik at naturleg løp i størst mogleg grad vert ivaretatt (PBL § 11-9, nr. 6).»

6.9 For eksisterande lokalitetar er det krav om reguleringsplan ved vesentlege endringa. Med vesentleg endringar meinast større utviding av anlegg, skifte av type anlegg og liknande (PBL § 11-9, nr. 4).

6.10 «For område Skaftå (VA 1 og 2), Blom (VA3), Viknabukta (VA4) og Øyjordsvika (VA7) skal det vera minimalt til ingen utslepp av organiske partiklar til resipienten. For lokalitet Blom (lokalitetsnr. VA3) og Skaftå (VA1 og 2) gjeld berre kravet til minimalt utslepp av organiske partiklar ved vesentleg endring av eksisterande anlegg (PBL § 11-9, nr.6).»

